



مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (إقرار)

استثناء بعد از اقرار ۳

جلسه ۱۴

استاد رفعتی

قاعده:

۱. اگر استثناء متعدد بوده و بینشان حرف عاطف واقع شده باشد یا استثناء دومی از اولی بیشتر و

یا با آن مساوی باشد؛ حکم این است که هر دو، مجموعاً به مستثنی منه راجع می‌باشند:

مثال تعدد مستثنیات که با حرف عاطفه به یک‌دیگر معطوف باشند:

له علی عشرة آلا اربعة و آلا ثلاثة.

و مثال موردی که مستثنای دومی بیش از اول باشد:

له علی عشرة آلا اربعة آلا خمسة.

و مثال آنجایی که مستثنای دومی با اولی مساوی باشد:

له علی عشرة آلا اربعة آلا اربعة.

طبق فرموده مصنف، در هر سه صورت، مجموع مستثنیات، به مستثنی راجع هستند؛

لذا در مثال اول، باقی مانده، سه می‌باشد؛ چون یک بار از ده، چهار و بار دیگر سه را

استثناء نموده‌ایم و مجموع دو مستثنا هفت بوده و حاصل اخراج آن از مستثنی منه که ده

است؛ رقم سه می‌باشد.

۲. در غیر این فروض، (عطف و مستثنی بیشتر یا مساوی بودن) مستثنای بعدی به مستثنای قبل از

خودش راجع است زیرا مستثنای قبل به آن نزدیک‌تر است تا مستثنا منه. مثلاً اگر بگوید: له

علی عشرة الا خمسة الا ثلاثة، در این صورت، به هشت تا اقرار کرده است.